

Keuzedeel mbo

Introductie leidinggeven bij Defensie

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K1158

Penvoerder: Sectorkamer zakelijke dienstverlening en veiligheid
Gevalideerd door: Sectorkamer Zakelijke dienstverlening en veiligheid
Op: 12-03-2020

1. Algemene informatie

D1: Introductie leidinggeven bij Defensie

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Om dit keuzedeel met succes te kunnen volgen en afronden worden er fysieke en psychische eisen aan de student gesteld. De student dient de generieke intake VeVa te doorlopen om bpv te kunnen volgen bij Defensie. Wapens maken in het keuzedeel Introductie leiding geven bij Defensie geen deel uit van de (basis)gevechtsuitrusting. Overal waar van hem gesproken wordt kan ook haar gelezen worden.

Relevantie van het keuzedeel

Het keuzedeel bereidt de deelnemer voor op werken bij de landmacht, luchtmacht of marine. Een van de taken van de beginnend beroepsbeoefenaar op niveau 3 (de aankomend onderofficier) is het geven van leiding aan zijn team. Dit keuzedeel bereidt daarop voor.

Beschrijving van het keuzedeel

De deelnemer leert om ten aanzien van eenvoudige werkzaamheden leiding te geven aan zijn team op en rondom een militaire locatie en in de gesimuleerde operationele omgeving. Hij sluit hierbij aan op de kernwaarden van Defensie; strijdbaar en prestatiegericht, professioneel en loyaal, betrokken en betrouwbaar.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbreidend

2. Uitwerking

D1-K1: Geeft leiding aan het team bij eenvoudige werkzaamheden

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft leiding aan zijn team bij eenvoudige werkzaamheden waarbij de omstandigheden redelijk overzichtelijk zijn (groepsgrootte, complexiteit van de opdrachten en beschikbaarheid van faciliteiten). Het uitvoeren van de werkzaamheden wordt verder redelijk gecompliceerd doordat de beginnend beroepsbeoefenaar vaak onder tijdsdruk werkt. De werkzaamheden dienen volgens opdracht te worden uitgevoerd, zowel overdag als bij duisternis. In de gesimuleerde omgeving wordt de complexiteit bepaald doordat de operationele omgeving onveilig is, de beginnend beroepsbeoefenaar moet zich daarom altijd beveiligen. Hij kan te maken krijgen met weinig comfort, fysiek redelijk zware omstandigheden door wisselende weersomstandigheden en terreincondities en gebrek aan privacy. Ook mentaal werkt hij onder verzwaarde condities, zoals werken onder tijdsdruk tijdens meer langdurige diensten (zowel overdag als bij duisternis). Hij werkt volgens ontvangen procedures/instructies. Hij werkt hierbij oplossingsgericht en gebruikt zijn algemene militaire (basis)kennis en vaardigheden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De werkzaamheden van de beginnend beroepsbeoefenaar zijn vergelijkbaar met die van een meewerkend voorman. Hij is degene die zijn teamleden aanstuurt en leiding geeft tijdens de uitvoering van eenvoudige militaire opdrachten. Tevens is hij de stuwende kracht binnen het team.

De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn werkzaamheden tijdens het leidinggeven in teamverband uit. Hij werkt samen met teamleden en de leidinggevende/militaire meerdere en voert ook werkzaamheden zelfstandig uit. Hij let bij al zijn werkzaamheden erop dat het goed gaat (fysiek en mentaal) met zijn teamleden en dat hun tenue, uitrusting en bepakking in orde zijn.

Hij ontvangt eenvoudige opdrachten van en legt verantwoording af aan de leidinggevende/militaire meerdere. Hij krijgt zo nodig aanwijzingen voor de aanpak van de opdrachten en de randvoorwaarden waarbinnen de opdrachten uitgevoerd moeten worden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de basisregels integriteit Defensie en past toe waar nodig
- heeft kennis van de sociale en communicatieve processen die een rol spelen bij samenwerken en het aansturen van het team
- heeft kennis van de visie op leidinggeven Defensie
- heeft kennis van groepsontwikkelingsfasen in een praktijksituatie

- kan een bevel met middelen visueel ondersteunen
- kan een bevel/opdracht formuleren, visueel weergeven en uitvoeren
- kan een planning maken
- kan feedback geven en verbeterpunten benoemen
- kan groepsprocessen observeren en beïnvloeden
- kan het BOB model (Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming) toepassen
- kan het ethisch bewustwordingsmodel (EBM) toepassen
- kan omgangsnormen van Defensie toepassen (aanspreken met de juiste rang en/of stand)
- kan plannings- en besluitvormingsprocedures hanteren voor het uitvoeren van (militaire) opdrachten
- kan presenteren
- kan reflectie- en evaluatietechnieken van Defensie hanteren

D1-K1-W1: Ontwikkelt een plan voor een teamopdracht en geeft dit uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt een mondelinge en/of schriftelijke eenvoudige opdracht. Hij beoordeelt alle factoren die van invloed zijn op de opdracht en brengt de risico's in kaart. Hij stelt één of meer mogelijke wijzen van optreden vast. De beginnend beroepsbeoefenaar formuleert een voorlopig plan en maakt een taakverdeling. Hij presenteert het voorlopig plan aan de opdrachtgever en toetst dit bij de opdrachtgever. Hij stelt zijn plan evt. bij en neemt een besluit. De beginnend beroepsbeoefenaar formuleert een (eenvoudig) bevel en geeft dit uit. Hij stelt controlevragen aan zijn teamleden.

Resultaat

D1-K1-W1: Ontwikkelt een plan voor een teamopdracht en geeft dit uit

Een voorlopig plan of besluit is correct geformuleerd en getoetst bij de opdrachtgever. Een besluit is genomen en een correct (eenvoudig) bevel is opgesteld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- weegt verschillende wijzen van optreden tegen elkaar af en kan zijn keuze zo nodig op verzoek onderbouwen;
- maakt een realistische planning voor de uit te voeren eenvoudige werkzaamheden;
- formuleert het bevel correct, samenhangend, to the point en in chronologische volgorde (incl. werkzaamheden, veiligheidsbepalingen, andere regelingen en personele en materiële middelen);
- houdt zich nauwgezet aan de ontvangen instructies en aan de voorgeschreven procedures bij het ontwikkelen van een plan voor een eenvoudige teamopdracht en bij het schrijven van een (eenvoudig) bevel;
- geeft het bevel uit aan zijn team en stelt controlevragen.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Bereidt zijn team voor op de uitvoering van de eenvoudige opdracht

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de bevelsuitgifte voor. Hij kiest een locatie voor de bevelsuitgifte en maakt deze gereed. Hij zorgt ervoor dat de benodigde materialen en personen aanwezig zijn. Hij presenteert zijn bevel aan zijn teamleden en verstrekt deelopdrachten. Hij stelt controlevragen. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt met zijn teamleden de benodigde materialen voor de eenvoudige opdracht en controleert deze. Hij zorgt ervoor dat de verzamelde materialen gebruiksgereed zijn. Indien nodig oefent hij deelaspecten van de opdracht voor. Hij meldt zijn team gereed voor uitvoering van de eenvoudige opdracht aan zijn leidinggevende.

Resultaat

Het bevel is op correcte wijze uitgegeven en het team is gereed voor uitvoering van de eenvoudige opdracht.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- handelt conform de beroepsethiek en beroepshouding die passend is bij zijn rol/functie;
- presenteert to-the-point en in chronologische volgorde het plan aan zijn team;
- kiest en gebruikt de meest geschikte locatie en middelen, zoals kaarten en maquettes om de bevelsuitgifte (visueel) te ondersteunen en te oefenen;
- maakt effectief en efficiënte gebruik van beschikbare mensen en middelen;

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren

D1-K1-W3: Stuurt zijn team aan bij de uitvoering van een eenvoudige opdracht

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar start de uitvoering van de eenvoudige opdracht. Hij laat de laatste noodzakelijke controles en handelingen uitvoeren en stuurt indien nodig bij. Hij meldt zijn leidinggevende dat hij aanvangt met de uitvoering van de opdracht met zijn team. Hij controleert of alle mensen en materialen tijdens de uitvoering zoals gepland worden ingezet. Hij stuurt de teamleden aan door het geven van instructies, aanwijzingen en het voeren van gesprekken en hij controleert de voortgang. Als hij door omstandigheden gedwongen wordt af te wijken van zijn opdracht of zijn opdracht niet haalbaar is, overlegt hij met zijn leidinggevende over de te ondernemen stappen. Bij wijzigingen in de teamsamenstelling voert de beginnend beroepsbeoefenaar een gesprek met een teamlid gericht op de (toekomstige/gewenste)situatie.

Resultaat

De uitvoering van de eenvoudige opdracht is gerealiseerd of bijgesteld. De werkzaamheden zijn bewaakt en zo nodig bijgesteld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- geeft uit zichzelf zijn teamleden krachtige eenduidige aanwijzingen, zet ze op tijd aan tot actie en stelt bij waar nodig;
- controleert nauwkeurig op materialen en middelen op de juiste wijze gebruikt worden;
- bewaakt continu de voortgang van het plan/de werkzaamheden in relatie tot de tijd;
- speelt indien nodig flexibel in op veranderende eisen en omstandigheden;
- informeert zijn leidinggevende regelmatig over de voortgang;
- motiveert zijn teamleden om ook onder lastige (stress, eentonig, weersomstandigheden etc.) omstandigheden door te gaan;
- waakt over de veiligheid en inzetbaarheid van zijn teamleden.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Ethisch en integer handelen, Plannen en organiseren, Met druk en tegenslag omgaan